

Inhoudsopgave

Dankwoord	iii
Afkortingenlijst	viii
Inleiding	xi
1 Korte geschiedenis van grammaticalisatie-studies	1
1.1 De voorgeschiedenis	2
1.2 Antoine Meillet	12
1.3 Jerzy Kuryłowicz	16
1.4 De renaissance van grammaticalisatie	23
1.5 Christian Lehmann	27
1.5.1 Integriteit	29
1.5.2 Paradigmaticiteit	30
1.5.3 Paradigmatische variabiliteit	32
1.5.4 Structurele omvang	34
1.5.5 Syntagmatische verbondenheid	39
1.5.6 Syntagmatische variabiliteit	42
1.5.7 Kritiek op het parametrische model	43

2	Moderne inzichten in grammaticalisatie	47
2.1	Grammaticalisatie en constructies	51
2.2	Primaire en secundaire grammaticalisatie	62
2.3	Grammaticalisatie en exaptatie	68
2.4	Grammaticalisatie en evolutietheorie	87
2.4.1	Geschiedenis van het evolutionair denken	87
2.4.2	Taal als een fenomeen van de derde soort	97
2.4.3	Kritiek op het biologisme	106
2.5	Samenvatting	113
3	Ontwikkelingen van de Nederlandse grammatica	117
3.1	Nominale sfeer	118
3.1.1	Ontkenning	119
3.1.2	Bepaalde en onbepaalde lidwoorden	122
3.1.3	Nieuwe voorzetsels	128
3.1.4	Woordvolgorde in naamwoordgroepen	132
3.1.5	Samenvatting	138
3.2	Verbale sfeer	140
3.2.1	Zwakke werkwoorden	140
3.2.2	Analytische werkwoordelijke constructies	145
3.2.3	Modale hulpwerkwoorden	152
3.2.4	Progressieve constructies met <i>aan het</i>	156
3.2.5	Samenvatting	160
3.3	Pragmatische sfeer	162
3.3.1	Discours markeerder <i>dus</i>	165
3.3.2	Van imperatieven tot discours markeerders	170
3.3.3	Samenvatting	174
4	Concluderende opmerkingen	175
	Summary	179

Bibliografie

181

Personenregister

210

Zaakregister

215